

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 19, 2021

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1361](#) 24-09-2021

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:1738](#) 15-09-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:8638](#) 14-09-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:8550](#) 09-09-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:8572](#) 07-09-2021

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:1697](#) 25-08-2021

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:4096](#) 21-09-2021

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2021:4696](#) 20-09-2021

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:3999](#) 10-09-2021

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2021:6842](#) 18-08-2021

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2021:6838](#) 05-08-2021

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2021:3298](#) 21-07-2021

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:4093](#) 30-06-2021

RECHTSPRAAK

Marokkaans familierecht geeft in artikel 49 Mudawwana 2004 de mogelijkheid dat de vrouw aanspraak kan maken op een vergoeding van tijdens het huwelijk geleverde inspanningen die hebben bijgedragen aan de vermogensvermeerdering van de man. In dit geval is echter geen sprake van een dergelijke vermogensaanwas: er zijn schulden en een erfenis wordt niet meegerekend.

Feiten en omstandigheden

Het huwelijk, waarbinnen zes kinderen zijn geboren, heeft vijftig jaar geduurd. Bij echtscheidingsbeschikking is bepaald dat de man € 40.000 als vergoeding voor zijn vermogensvermeerdering aan de vrouw moet betalen.

De man had bij het aangaan van het huwelijk geen vermogen. Later heeft de man uit de nalatenschap van zijn vader € 43.000 verkregen. Met deze erfenis en met tijdens het huwelijk gespaarde middelen heeft de man in 2006 een eerste woning gekocht voor een bedrag van circa € 83.000, maar in 2008 met verlies verkocht, voor (ongeveer) € 76.000. De aankoop en afwerking van een tweede woning in 2011 is gefinancierd uit een lening van een neef geleende bedrag van 550.000 dirham/€ 51.546 en de opbrengst van de verkoop van de eerste woning. In 2015 is de man bij verstek veroordeeld tot terugbetaling van het geleende bedrag aan zijn neef en is op de woning beslag gelegd. In 2018 heeft de rechtbank de openbare verkoop van de woning bekendgemaakt, waarbij de startprijs voor de openbare verkoop is vastgesteld op 800.000 dirham/€ 74.976. Dat betekent dat de woning op de peildatum een waarde vertegenwoordigde van 250.000 dirham/€ 23.430. Verder is er nog saldo op de bank en een auto.

Grieven, beoordeling en motivering

De man heeft twee grieven. De eerste betreft de toekenning van de vergoeding aan de vrouw en de tweede grief betreft de hoogte ervan.

Nadat het hof heeft vastgesteld dat de Nederlandse rechter rechtsmacht heeft en bevoegd is,

stelt het hof vast dat het Marokkaanse familierecht van toepassing is. Op grond daarvan is er geen gemeenschappelijk vermogen door het huwelijk ontstaan. Artikel 49 van de Mudawwana 2004 geeft echter de mogelijkheid dat de ene echtgenoot jegens de andere echtgenoot aanspraak maakt op een vergoeding, voor door eerstgenoemde echtgenoot tijdens het huwelijk geleverde inspanningen die hebben bijgedragen aan de vermogensvermeerdering van de andere echtgenoot in de vorm van een deel van de vermogensaanwas. Erfenissen worden niet meegerekend bij het vaststellen van de vermogensaanwas en komen niet in aanmerking voor de vergoeding.

Als echtgenoten geen afspraken hebben gemaakt over de wijze van de verdeling van het vermogen dat tijdens het huwelijk ontstaat, beslist de rechter hierover, onder andere rekening houdend met wat door ieder der echtgenoten is ingebracht aan inspanningen met betrekking tot de vermogensaanwas van het gezin. Daarbij kunnen ook huishoudelijke werkzaamheden die hebben bijgedragen aan de vermogensaanwas van de man een grondslag vormen voor een aanspraak op vergoeding van de vrouw jegens de man.

Uit de feiten en omstandigheden, met name wat betreft de waarde van het (tweede) huis en het bedrag van de erfenis, leidt het hof af dat er geen sprake is van vermogen waarop de vrouw ingevolge artikel 49 Mudawwana aanspraak kan maken. De grieven slagen.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst het verzoek van de vrouw op een vergoeding ingevolge artikel 49 Mudawwana af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:8638

Zaaknummer: 200.291.146

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Haags Kinderontvoeringsverdrag 1980. Geen sprake van berusting (art. 13 lid 1 sub a HKOV). Geen sprake van lichamelijk of geestelijk gevaar/ondragelijke toestand (art. 13 lid 1 sub b HKOV). Beroep op Verdrag van Istanbul. Hof beveelt terugkeer van kinderen.

Feiten en omstandigheden

De zaak betreft twee minderjarige kinderen die in België geboren zijn uit het huwelijk tussen hun Turkse vader en hun Nederlandse moeder. De kinderen bezitten beiden de Nederlandse nationaliteit. Vader en moeder hebben het gezamenlijk gezag over de kinderen. Moeder heeft de kinderen meegenomen naar Nederland. Op verzoek van vader heeft de rechtbank Den Haag de terugleiding van de kinderen naar België gelast.

Grieven

In het hoger beroep tegen deze beschikking heeft de moeder aangevoerd dat vader berust in de overbrenging van de kinderen naar Nederland. Op grond van artikel 13 lid 1 sub a van het Verdrag is de rechter van de aangezochte staat niet gehouden de terugkeer van het kind te gelasten, indien de persoon die zich tegen de terugkeer verzet, aantoonst dat de persoon die de zorg had voor het kind, het recht betreffende het gezag niet daadwerkelijk uitoefende ten tijde van de overbrenging of heeft berust in de overbrenging.

De moeder heeft naar voren gebracht dat zij in de periode tussen de overbrenging naar Nederland en de indiening van het terugleidingsverzoek bij de rechtbank meerdere keren contact heeft gehad met de vader via WhatsApp. In die berichten heeft, volgens moeder, de vader haar nooit beschuldigd van kinderontvoering. Uit de WhatsApp-correspondentie blijkt in ieder geval dat zij de vader op 11 december 2020 heeft medegedeeld dat zij met de kinderen in Nederland verbleef. Toch heeft de vader pas op 23 januari 2021 aangifte gedaan bij de Belgische autoriteiten en heeft hij zich pas in maart 2021 gewend tot de Belgische Centrale Autoriteit. De moeder is van mening dat zij er gelet op het voorgaande van uit mocht gaan dat de vader in de overbrenging van de kinderen naar Nederland heeft berust.

Beoordeling en motivering

Het hof overweegt dat berusting alleen onder strenge voorwaarden kan worden aangenomen. Beslissend is of uit objectieve omstandigheden kan worden afgeleid dat de achtergebleven ouder heeft aanvaard dat het hoofdverblijf van het kind voortaan in Nederland zou zijn. Berusting kan onder omstandigheden ook worden aangenomen op basis van een eenmalig of kortstondige, doch ondubbelzinnige en weloverwogen instemming met het definitieve verblijf van het kind in de nieuwe verblijfplaats. Het hof bespreekt de verschillende WhatsApp-contacten tussen vader en moeder en overweegt dat daaruit niet blijkt dat de vader wist dan wel kon weten dat de kinderen in Nederland verbleven. Dat de vader in die berichten niet uitdrukkelijk naar de kinderen of hun verblijfsplaats heeft gevraagd is onvoldoende om aan te nemen dat hij heeft berust in de overbrenging van de kinderen naar Nederland. Toen de vader de mededeling kreeg dat zij met de kinderen in Nederland verbleef, heeft hij zich tot een Belgische advocaat gewend, aangifte gedaan in België, een melding gedaan bij de Belgische Centrale Autoriteit en uiteindelijk binnen één jaar een verzoek ingediend bij de rechtbank tot teruggeleiding van de kinderen naar België. Het hof gaat daarom voorbij aan het beroep van de moeder op de weigeringsgrond van artikel 13 lid 1 sub a van het Verdrag.

De andere grieven van de moeder worden eveneens afgewezen.

Conclusie

Het hof gelast de teruggeleiding van de kinderen naar België.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 15-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:1738

Zaaknummer: 200.297.080/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Coronavaccinatie. Kind maakt gebruik van de informele rechtsingang om vervangende toestemming te krijgen voor vaccinatie tegen corona. Bezwaren tegen vaccinatie worden door de rechter gemotiveerd verworpen. Zwaarwegend belang van het kind bij vaccinatie en ongefundeerde zorgen over risico's op lange termijn.

Feiten en omstandigheden

De zaak betreft een minderjarig kind van 12 jaar, die een jongere broer heeft, en graag een coronavaccinatie wil nemen. Zijn ouders wonen niet samen en kunnen slecht communiceren over het belang van hun kinderen. Het minderjarige kind en zijn broertje wonen afwisselend bij hun vader en moeder. De oma van het minderjarige kind heeft longkanker en is in de laatste levensfase, het minderjarige kind wil graag tijd met zijn oma doorbrengen. Dit is een belangrijke motivatie om een vaccin tegen corona te nemen.

Grieven

In het kort gaat het om een geschil over het gezag tussen beide ouders. De moeder geeft toestemming voor vaccineren, terwijl de vader die toestemming niet wil geven. De vader voert daarvoor aan dat de kans dat de minderjarige ernstig ziek wordt van corona klein is, en dat het nog onduidelijk is of het vaccin op korte termijn niet een ernstige hartzieke veroorzaakt en op de lange termijn geen grote risico's meebrengt in het bijzonder voor de reproductieve organen.

Beoordeling en motivering

De rechter overweegt dat kinderen wel degelijk corona kunnen krijgen en dat zij er weliswaar gemiddeld minder erg en minder vaak ziek van worden dan volwassenen, maar dat ook kinderen net zo goed ernstig ziek kunnen worden en ook langdurig de gevolgen van die ziekte kunnen ervaren (long-covid). Verder is het risico op het besmetten van anderen significant kleiner bij gevaccineerden dan bij ongevaccineerden. De rechter overweegt vervolgens dat er inderdaad een klein risico op ernstige bijwerkingen bestaat, maar dat die goed kunnen worden herkend en behandeld.

Volgens de rechtbank is er geen feitelijke grondslag voor de door de vader ervaren risico's op de lange termijn. Er zijn op dit moment, op grond van de huidige wetenschappelijke inzichten, geen denkbare risico's op de lange termijn die overeenkomen met de door de vader ervaren zorgen.

Conclusie

De rechter oordeelt dat de minderjarige vervangende toestemming krijgt om een vaccinatie op korte termijn te krijgen. Om die reden oordeelt de rechter dat het belang van de minderjarige bij de vaccinatie op korte termijn zwaarder weegt dan het belang dat wordt gediend met een schorsing door het instellen van hoger beroep of herbeoordeling van zijn beslissing in een executiekortgeding. Om die reden verklaart de rechter zijn beslissing uitvoerbaar bij voorraad.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:4096

Zaaknummer: 208134

Rechters: B.R. Tromp

Advocaten: B.H. Werink en M.P.G. Roobeek

Wetsartikelen: 1:253a BW

RECHTSPRAAK

Deze uitspraak gaat over de vraag of een verzoek tot ondertoezichtstelling van een minderjarige direct (bij prorogatie) bij het gerechtshof kan worden gedaan.

Feiten en omstandigheden

De moeder en de vader hebben een affectieve relatie gehad waaruit een zoon (hierna: de minderjarige) is geboren. De ouders hebben het gezamenlijke gezag over hem.

De vader verzoekt de rechtbank om de zorgregeling te wijzigen. De rechtbank stelt een zorgregeling vast. In hoger beroep heeft het hof bij tussenbeschikking de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) verzocht onderzoek te doen naar de vraag welke zorgregeling in het belang van de minderjarige is en het onderzoek eventueel uit te breiden naar een beschermingsonderzoek. De raad heeft vervolgens ter zitting verzocht de minderjarige onder toezicht te stellen voor de duur van een jaar. Na de zitting heeft de raad een verzoekschrift ingediend ter vastlegging van dit verzoek. In de eindbeschikking heeft het hof de beschikking van de rechtbank vernietigd, een zorgregeling vastgesteld en de minderjarige onder toezicht gesteld voor de duur van een jaar. De moeder heeft tegen deze beschikking beroep in cassatie ingesteld.

Grieven, beoordeling en motivering

In cassatie klaagt de moeder onder meer dat het hof heeft miskend dat een ondertoezichtstelling niet bij prorogatie aan het gerechtshof kan worden verzocht, omdat dit in strijd zou zijn met artikel 329 Rv. De Hoge Raad oordeelt dat de klacht slaagt.

De Hoge Raad stelt voorop dat ingevolge artikel 1:255 lid 1 en 2 BW een verzoek tot ondertoezichtstelling van een minderjarige moet worden ingediend bij de kinderrechter. Tegen de beslissing van de kinderrechter kan hoger beroep worden ingesteld bij het gerechtshof (art. 358 lid 1 Rv). Artikel 329 Rv bepaalt dat partijen in alle voor hoger beroep bij het gerechtshof vatbare geschillen over zaken die ter vrije bepaling van partijen staan, kunnen overeenkomen die geschillen bij de aanvang van het geding dadelijk ter kennis te brengen van het hof dat in hoger beroep bevoegd zou zijn.

De maatregel van ondertoezichtstelling grijpt in de rechtsbetrekking tussen de met het gezag beklede ouder(s) en de minderjarige en is in zoverre een inbreuk op het door artikel 8 EVRM beschermde recht op respect voor het familie- en gezinsleven ('family life') tussen deze ouder(s) en de minderjarige, aldus de Hoge Raad. Alleen de rechter kan een minderjarige onder toezicht stellen en daarvoor moeten zich de in artikel 1:255 lid 1 BW genoemde gronden voordoen. Of een minderjarige onder toezicht wordt gesteld, staat daarom niet ter vrije bepaling van partijen. In dit geval was de raad geen partij in de procedure bij de kinderrechter en heeft hij voor het eerst bij het hof een verzoek tot ondertoezichtstelling gedaan. De Hoge Raad oordeelt dat dit niet is toegelaten.

Conclusie

De Hoge Raad doet de zaak zelf af en vernietigt de bestreden beschikking voor zover de minderjarige daarin onder toezicht is gesteld. Voorts verklaart de Hoge Raad de raad niet-ontvankelijk in zijn verzoek tot ondertoezichtstelling van de minderjarige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1361

Zaaknummer: 21/00209

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toetsingskader verzoek moeder om gezamenlijk gezag is niet artikel 1:253b lid 3 en 4 BW, maar artikel 1:253c BW. Volgens het hof valt niet in te zien waarom voor een moeder die voor het eerst gezamenlijk gezag vraagt een zwaarder criterium moet gelden dan in de spiegelbeeldsituatie.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is geboren uit een minderjarige moeder. De vader heeft het gezag over de minderjarige. De inmiddels meerderjarige moeder verzoekt de rechtbank om haar samen met de vader te belasten met het ouderlijk gezag over de minderjarige. De rechtbank wijst het verzoek af. In hoger beroep heeft het hof in een tussenbeschikking van 8 december 2020 de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) verzocht een onderzoek in te stellen naar en te adviseren over de vraag of inwilliging van het verzoek van de moeder in het belang van de minderjarige wenselijk is.

Grievens, beoordeling en motivering

De raad adviseert om de ouders gezamenlijk met het gezag over de minderjarige te belasten. Bij dit advies heeft de raad tot uitgangspunt genomen dat de ouders gezamenlijk met het gezag dienen te worden belast, tenzij gezamenlijk gezag tot gevolg heeft dat er een onaanvaardbaar risico is dat de minderjarige klem of verloren zou kunnen raken tussen haar ouders of anderszins niet in haar belang is. Uit het onderzoek blijken volgens de raad geen dusdanige zorgen die aan het gezamenlijk gezag in de weg staan. De moeder werkt mee, belemmert de vader niet bij het nemen van beslissingen, is positief over de vader als opvoeder en heeft aan haar eigen ontwikkeling gewerkt.

Het hof oordeelt dat de ouders gezamenlijk kunnen worden belast met het gezag over de minderjarige. Anders dan de rechtbank – dat het verzoek beoordeelde op grond van artikel 1:253b lid 3 BW – , neemt het hof bij zijn beslissing het criterium uit artikel 1:253c BW als uitgangspunt. Volgens het hof is het uitgangspunt van de wetgever gezamenlijk gezag. Het valt niet in te zien waarom voor een moeder die voor het eerst gezamenlijk gezag vraagt samen

met de vader een zwaarder criterium heeft te gelden dan in de spiegelbeeldige situatie. Immers, voor een vader die bij de geboorte van het kind mede met gezag belast wil worden, geldt het toetsingskader van artikel 1:253c lid 2 BW. Het hof beoordeelt het verzoek van de moeder dan ook binnen het in dat artikel gegeven kader.

Geen aanwijzingen zijn er dat de minderjarige klem of verloren zal raken tussen de ouders wanneer zij gezamenlijk gezag uitoefenen. Vast staat dat de moeder een turbulent en bij tijden instabiel leven leidt. Dit werd tijdens de zitting bevestigd toen bleek dat de relatie met haar laatste partner is verbroken en hun kinderen tijdelijk uit huis zijn geplaatst. De moeder verblijft nu bij haar ouders. Dit alles vraagt extra inspanning van de vader, onder andere op het gebied van flexibiliteit, maar ook in de communicatie. Toch is het vanaf het begin dat de ouders uit elkaar zijn hen gelukt om afspraken te maken in het belang van de minderjarige. Ook nu, in de veranderde situatie, hebben de ouders nieuwe afspraken over de omgang tussen de moeder en de minderjarige gemaakt, zodat deze voortgezet kan worden.

De bezwaren van de vader richten zich vooral op het instabiele leven dat de moeder leidt en de weerslag die dat op de minderjarige zou hebben. Het hof acht deze bezwaren, in het licht van artikel 1:253c lid 2 BW, niet van doorslaggevend belang bij de vraag of de moeder mede met het gezag moet worden belast. De minderjarige woont niet bij de moeder, maar bij de vader en ze heeft regelmatig omgang met de moeder. De ouders vervullen verschillende rollen, maar zijn even belangrijk in het leven van de minderjarige. Daarbij past naar het oordeel van het hof ook dat er balans is in de positie van de ouders en dat zij in gezamenlijkheid belangrijke beslissingen over de minderjarige nemen.

Conclusie

Het hof vernietigt de bestreden beschikking en beslist dat de vader en de moeder voortaan gezamenlijk met de uitoefening van het ouderlijk gezag over de minderjarige belast zullen zijn.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:8572

Zaaknummer: 200.277.879/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Herroeping adoptie op verzoek minderjarige. Informele rechtsingang minderjarige. Benoeming bijzondere curator.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is geboren in 2008 uit een huwelijk tussen de moeder en X. In 2009 zijn de moeder en X gescheiden en in 2012 is het gezag van X beëindigd en is bepaald dat de moeder het eenhoofdig gezag uitoefent over de minderjarige. Op 21 mei 2013 is de adoptie van de minderjarige door de man uitgesproken en met ingang van die datum is de man van rechtswege belast met het ouderlijk gezag over de minderjarige. In 2013 is de geslachtsnaam van de minderjarige ook veranderd naar de achternaam van de man. De moeder en de man zijn vervolgens getrouwd maar in juni 2015 gescheiden. Tussen de minderjarige en de man is al meerdere jaren geen contact of omgang.

Verzoek, beoordeling en motivering

De minderjarige heeft in haar brief aan de kinderrechter en in het gesprek met de kinderrechter aangegeven dat zij graag de achternaam van haar moeder op officiële papieren vermeld wil hebben en dat alleen haar moeder beslissingen over haar kan nemen en niet (meer) de man. De minderjarige heeft al twee jaar geen contact met de man en heeft daar ook geen behoefte aan. Vanwege de (wisselende) vaderfiguren is de minderjarige veel gepest op haar basisschool. Ze heeft een nieuwe start gemaakt op de middelbare school en houdt daar haar adoptie door de man geheim en draagt de achternaam van haar moeder.

De moeder benoemt de moeilijkheden die de minderjarige heeft ervaren en merkt op dat het nu goed gaat met de minderjarige. De moeder geeft aan dat de minderjarige met een familielid dat psycholoog is gesproken heeft, maar niet met een kinderpsycholoog omdat daarvoor toestemming nodig is van de man en de minderjarige niet wilde dat de moeder dat zou gaan vragen. De moeder heeft ook geen contact met de man en is angstig voor hem. De moeder geeft aan dat de minderjarige de procedure op eigen initiatief in gang heeft gezet en dat als er een mogelijkheid is om de adoptie te herroepen, de moeder dat in werking wil zetten. De Raad voor de Kinderbescherming geeft aan dat het duidelijk is dat de minderjarige zich klem en verloren voelt en dat om die reden in ieder geval het gezag van de man beëindigd dient te

worden.

Volgens de rechtbank volgt uit het gesprek met de minderjarige dat het herroepen van de adoptie de diepste wens is van de minderjarige. Een adoptie kan worden herroepen op grond van artikel 1:231 lid 1 BW door een uitspraak van de rechtbank op verzoek van de geadopteerde, alleen indien het in het kennelijk belang van de geadopteerde is, de rechter van de redelijkheid overtuigd is en het verzoek niet eerder dan twee jaar en niet later dan vijf jaren na de dag dat de minderjarige meerderjarig is geworden is ingediend. De wet biedt geen basis voor een informele rechtsingang voor de minderjarige en zij voldoet nog niet aan het leeftijds criterium van het artikel. De rechtbank overweegt of een prematuur verzoek alsnog ontvankelijk kan worden verklaard en kijkt daarvoor naar jurisprudentie waarin (ruim) te laat gedane verzoeken alsnog ontvankelijk zijn verklaard. De rechtbank neemt echter geen beslissing hieromtrent, maar benoemt ambtshalve een bijzondere curator ex artikel 1:212 BW om de belangen van de minderjarige te behartigen en haar in en buiten rechte te vertegenwoordigen door te kijken of een herroeping van de adoptie tot de mogelijkheden behoort en of het in belang van de minderjarige wordt geacht.

Wat betreft het gezag ziet de rechtbank aanleiding om ambtshalve een oordeel te vormen op grond van artikel 1:251a lid 4 BW na het informele verzoek van de minderjarige. De rechtbank overweegt dat hoewel dit artikel in het bijzonder is ingevoerd voor minderjarigen in het kader van een echtscheidingsprocedure, de wetgever niet heeft willen uitsluiten dat deze informele rechtsingang zou kunnen worden gebruikt na beëindiging van de echtscheidingsprocedure. De informele rechtsingang kan na beëindiging van de echtscheidingsprocedure niet meer worden gebruikt indien de rechter in die procedure over de toekenning van het eenhoofdig gezag een beslissing heeft gegeven, maar die situatie doet zich in deze zaak niet voor. De minderjarige is daarom ontvankelijk in haar verzoek. De rechtbank stelt vast dat er tussen de moeder en de man al twee jaar geen constructieve communicatie bestaat en dat een goede onderlinge verstandhouding ontbreekt. De man oefent feitelijk het gezag niet meer over de minderjarige en er is geen betrokkenheid van de man bij de minderjarige, behoudens het betalen van kinderalimentatie. De minderjarige is stellig in haar mening dat zij geen contact met de man wenst en dat zij last heeft van de huidige situatie. Het is de rechtbank voldoende gebleken dat er op korte termijn geen verandering in de situatie zal komen. De rechtbank concludeert dat voldaan is aan artikel 1:251 onder a en onder b BW en dat het in het belang van de minderjarige is dat het gezag wordt beëindigd.

Conclusie

De rechtbank bepaalt conform het verzoek van de minderjarige dat de moeder voortaan het eenhoofdig gezag over de minderjarige heeft. De rechtbank benoemt een bijzondere curator

ten behoeve van de minderjarige, houdt de zaak aan in afwachting van het schriftelijk verslag en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 30-06-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:4093

Zaaknummer: 178085

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voornaamswijziging. Voornaam van een 12-jarige wordt gewijzigd zodat hij in officiële documenten niet langer geconfronteerd wordt met de meisjesnaam die hij al lang niet meer draagt.

Feiten en omstandigheden

Minderjarige is 12 jaar oud en wordt al jarenlang door iedereen in zijn omgeving als jongen behandeld en aangesproken. Moeder is de verzoekster en heeft alleen het gezag over de minderjarige.

Verzoek, beoordeling en motivering

Moeder doet het verzoek tot voornaamswijziging namens de minderjarige omdat hij nog minderjarig is. De moeder geeft aan dat de minderjarige al vanaf zijn vierde jaar erover praat dat hij een jongen is, vanaf mei 2019 al de voorgestelde voornaam gebruikt en door iedereen wordt gezien als een jongen. De minderjarige gebruikt al meer dan een jaar puberteitsremmers, is absoluut zeker van zijn wens en heeft er last van als hij met zijn meisjesnaam wordt geconfronteerd. In zijn gesprek met de rechter, heeft de minderjarige verteld dat hij weet dat hij een jongen is, zijn jongensnaam zelf heeft gekozen en dat hij het vervelend vindt om steeds zijn verhaal te moeten uitleggen als iemand zijn identiteitskaart ziet.

Voor een voornaamswijziging moet er volgens de wet een voldoende zwaarwegend belang zijn. Er staat geen leeftijdsgrens in de wet voor een voornaamswijziging. De rechter is van oordeel dat de minderjarige en zijn moeder goed nagedacht hebben over de voornaamswijziging. De minderjarige wil het al erg lang en het is vervelend voor hem om nog officieel een meisjesnaam te hebben. De rechter vindt het ook belangrijk dat de behandelende artsen de minderjarige al meer dan een jaar puberteitsremmers voorschrijven en dat zijn psycholoog ook achter dit verzoek staat. De rechter wijst het verzoek toe omdat het in het belang van de minderjarige is.

Conclusie

De rechtbank wijzigt de voornaam van de minderjarige.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 20-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2021:4696

Zaaknummer: C/02/388859 / FA RK 21-3903

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek om bijzondere curator door de minderjarige, die daarbij wordt bijgestaan door een advocaat. Op grond van artikel 22a Rv is kennisneming van het voogdijplan voorbehouden aan de advocaat van de minderjarige. Benoeming van een bijzondere curator is niet noodzakelijk en niet in het belang van de minderjarige. De verwachting bestaat dat de strijd rondom de minderjarige hierdoor zal toenemen.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige (15 jaar) is onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst. Het (eenhoofdig) gezag van haar moeder is beëindigd en is er een voogd benoemd. In april 2021 is deze voogd ontslagen en vervangen door een andere voogd. De minderjarige verblijft in een 24-uurswoonvorm.

De minderjarige verzoekt om een bijzondere curator te benoemen om haar zowel in als buiten rechte te vertegenwoordigen met betrekking tot de belangenstrijd tussen haar en de voogd. De voogd concludeert tot afwijzing van het verzoek.

Beoordeling en motivering

Het overgelegde concept-voogdijplan

De voogd heeft het concept-voogdijplan op verzoek van de rechtbank overgelegd. Zij heeft verzocht om kennisneming van dit stuk slechts voor te behouden aan de rechtbank. Namens de minderjarige heeft haar advocaat verzocht tot afgifte van het stuk omdat de minderjarige hier kennis van moet nemen.

De rechtbank overweegt dat in beginsel alle belanghebbenden kennis moeten kunnen nemen van de stukken in het dossier. Artikel 22a Rv maakt hierop een uitzondering, indien de vrees bestaat dat kennisneming van stukken door een partij haar lichamelijke of geestelijke gezondheid zou schaden. Dan kan de rechtbank bepalen dat kennisneming van stukken is

voorbehouden aan een gemachtigde die advocaat of arts is, of daarvoor van de rechter bijzondere toestemming heeft gekregen. Immers, beroepsbeoefenaren als advocaten en artsen bieden, mede gelet op het tuchtrecht en de mogelijke sanctie van schrapping uit het beroepsregister, voldoende zekerheid dat zij de in dergelijke gevallen vereiste vertrouwelijkheid en geheimhouding in acht zullen nemen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat bij het beperken van kennisneming van stukken gedacht kan worden aan een deskundigenrapport in een zaak over een minderjarige. De voogd heeft voldoende gemotiveerd dat kennisneming van het concept-voogdijplan erg belastend zal zijn voor de minderjarige. Zij woont in een woonvorm voor mensen met LVB-problematiek en heeft continu nabijheid en toezicht nodig. De minderjarige is kwetsbaar en heeft de nodige problematiek. Kennisneming zal haar geestelijke gezondheid schaden. Daarbij is het ook in jeugdzaken niet gebruikelijk, en in het procesreglement ook uitgesloten, dat minderjarigen bijlagen bij het verzoekschrift ontvangen, zoals een voogdijplan. Kennisneming van deze stukken is niet in het belang van de minderjarige. De rechtbank zal kennisneming van het concept-voogdijplan dus beperken tot haar advocaat, waarbij vertrouwelijkheid en geheimhouding in acht genomen moeten worden.

Het verzoek tot het benoemen van een bijzondere curator

Op grond van artikel 1:250 BW kan, wanneer in aangelegenheden over verzorging en opvoeding van een minderjarige de belangen van de met gezag belaste ouder of de voogd in strijd zijn met die van de minderjarige, de rechtbank een bijzondere curator benoemen om de minderjarige daarbij, zowel in als buiten rechte, te vertegenwoordigen, indien de rechtbank dat noodzakelijk acht, daarbij in het bijzonder de aard van de belangenstrijd in aanmerking genomen. Op grond van genoemd artikel kan de minderjarige, eventueel met een advocaat, zelfstandig het verzoek doen tot benoeming van een bijzondere curator.

De minderjarige is daarmee ontvankelijk in haar verzoek.

De rechtbank zal slechts tot benoeming van een bijzondere curator overgaan, indien dit in het belang van het kind noodzakelijk is, mede gezien de aard van de belangenstrijd. Dit betekent dat slechts bij wezenlijke problemen een bijzondere curator kan worden benoemd.

De minderjarige heeft het gevoel dat er onvoldoende naar haar geluisterd wordt. Zij begrijpt de regels in de woonvorm niet en vindt dat deze onredelijk zijn, bijvoorbeeld dat zij niet zelfstandig naar school mag fietsen en niet onbeperkt op internet mag.

De rechtbank vindt dit geen wezenlijke problemen die benoeming van een bijzondere curator rechtvaardigen. De minderjarige is 15 jaar en zal zich net als iedere puber afzetten tegen de regels. De voogd heeft uitgelegd waarom er bepaalde regels voor haar gelden (zij moet worden

beschermd omdat zij op internet onveilig contact heeft gehad met mannen) en heeft hier voldoende aandacht voor. In het gesprek van de voogd met de stichting, de moeder en de behandelaar van de moeder zijn de zorgen van de minderjarige uitvoerig besproken en zijn hierover afspraken gemaakt (nieuw diagnostisch onderzoek, de mogelijkheid zelfstandig naar school te fietsen en opbouw internetgebruik).

De minderjarige wenst een bijzondere curator, omdat zij weer bij haar moeder wil wonen.

De rechtbank overweegt dat het gezag van de moeder is beëindigd. Dit betekent dat de minderjarige niet meer bij haar moeder gaat wonen. Haar woonperspectief ligt elders. Dit is geen belangenstrijd in de zin van artikel 1:250 BW, die benoeming van een bijzondere curator noodzakelijk maakt in het belang van de minderjarige.

De minderjarige wil een omgangsregeling, waarbij zij vaker en langer bij haar moeder is.

De rechtbank constateert dat de minderjarige sneller uitbreiding wil van de regeling dan de voogd. De huidige voogd is nog maar enkele maanden betrokken bij de minderjarige. De voogd heeft aangevoerd dat zij bezig is geweest om een vertrouwensband op te bouwen met de minderjarige, de moeder en de behandelaar van de moeder. Sinds de benoeming van de huidige voogd is de omgangsregeling uitgebreid van eenmaal per acht weken naar eenmaal per vier weken en is er meer contact tussen moeder en minderjarige toegestaan. De voogd heeft aangevoerd dat de huidige omgangsregeling binnenkort wordt geëvalueerd en onderzocht zal worden of uitbreiding, met een nachtje slapen, mogelijk is. Zij ziet dat de moeder en de minderjarige gek op elkaar zijn, maar heeft ook zorgen over het feit dat de minderjarige wordt meegezogen in de strijd van de moeder tegen jeugdzorg en er veel onrust is. Uit het voorgaande blijkt dat de voogd voldoende aandacht heeft voor de omgang en er binnenkort een evaluatie komt. Het feit dat de minderjarige het niet eens is met de huidige omgang, maakt de belangenstrijd niet dusdanig groot dat inzet van een bijzondere curator wordt gerechtvaardigd. Daarbij komt dat de rechtbank een bijzondere curator ook niet noodzakelijk in het belang van de minderjarige vindt, indien de voogd hierover een andere mening heeft dan de minderjarige. De moeder is het oneens met de gezagsbeëindiging en het ontbreekt de moeder aan inzicht over de redenen daarvan. De minderjarige wordt belast met de niet reële wens van haar moeder dat zij weer thuis komt wonen. Haar perspectief ligt echter niet meer bij haar moeder. De rechtbank verwacht dat het benoemen van een bijzondere curator irreële verwachtingen bij de minderjarige kan wekken en ook de strijd die de moeder voert kan vergroten. Dit zou betekenen dat de strijd rondom de minderjarige, en daarmee ook onduidelijkheid en onzekerheid voor haar, toeneemt. Dit is niet in haar belang. De rechtbank zal het verzoek ook om die reden afwijzen.

Conclusie

De rechtbank wijst af het verzoek van de minderjarige om een bijzondere curator te benoemen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 10-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:3999

Zaaknummer: 178874

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank heeft de Raad voor de Kinderbescherming in deze procedure, die ziet op een geschil tussen de ouders over de hoofdverblijfplaats van de minderjarige, terecht niet als belanghebbende aangemerkt. De raad is geen belanghebbende als bedoeld in artikel 798 Rv omdat hij in deze procedure optreedt in zijn functie als bedoeld in artikel 810 Rv. Dit is een adviesfunctie. De vervolgvraag is of de raad in hoger beroep kan komen van de bestreden beschikking nu de raad hier, op grond van artikel 805 lid 1 tweede volzin Rv, een afschrift van heeft ontvangen. Uit de tweede volzin in samenhang met de eerste volzin van dit artikellid kan niet worden afgeleid dat de raad, door de enkele toezending van de beschikking, de status van belanghebbende krijgt.

Feiten en omstandigheden

Uit de relatie tussen de vader en de moeder is in 2016 de minderjarige geboren. De ouders oefenen samen het gezag uit over de minderjarige. In december 2017 hebben zij een ouderschapsplan ondertekend, waarin zij een zorgregeling overeengekomen zijn. De minderjarige verblijft sinds maart 2018, op vrijwillige basis, bij de grootouders. In december 2018 is de minderjarige onder toezicht gesteld van de gecertificeerde instelling en is machtiging uithuisplaatsing verleend met plaatsing van de minderjarige in een netwerkpleeggezin (genoemde grootouders). Dat is nog steeds zo. Daarna zijn er vele procedures gevoerd over onder meer verdeling van zorg- en opvoedingstaken en over de hoofdverblijfplaats van de minderjarige. Bij de bestreden beschikking is het verzoek van de gecertificeerde instelling om het verblijf van de minderjarige te verleggen naar de vader, afgewezen.

Beoordeling en motivering

Het hof stelt voorop dat ten aanzien van ontvankelijkheid van de Raad voor de

Kinderbescherming (de raad) in hoger beroep allereerst de vraag voorligt of de rechtbank de raad in deze procedure, die ziet op de hoofdverblijfplaats van de minderjarige, als belanghebbende had moeten aanmerken. Als de raad in eerste aanleg als belanghebbende had moeten worden aangemerkt, dan is ontvankelijkheid van de raad in hoger beroep een gegeven. Als de rechtbank de raad in deze procedure terecht niet als belanghebbende heeft aangemerkt, dan moet de vraag worden beantwoord of hij niettemin ontvankelijk is in hoger beroep.

Uit de bestreden beschikking blijkt niet dat de rechtbank de raad in de onderhavige procedure als belanghebbende heeft aangemerkt. In hoger beroep staat het hof voor de vraag of de rechtbank dat wel had moeten doen. Het hof is van oordeel dat, anders dan de raad en de vader hebben gesteld, de raad in deze procedure geen belanghebbende is als bedoeld in artikel 798 Rv. De raad treedt in deze procedure op in zijn functie als bedoeld in artikel 810 Rv en dat is een adviesfunctie. Ook anderszins is niet gebleken dat, zoals artikel 798 Rv voorschrijft, de zaak rechtstreeks betrekking heeft op rechten of verplichtingen van de raad.

Vervolgens staat het hof voor de vraag of de raad in hoger beroep kan komen van de bestreden beschikking, nu deze daar een afschrift van heeft ontvangen. Op grond van artikel 805 lid 1 tweede volzin Rv wordt aan de raad een afschrift van een beschikking die een minderjarige betreft verstrekt. In dit artikellid is bepaald aan wie de beschikking wordt verstrekt of verzonden. In de eerste volzin worden de verzoeker en de verschenen en niet-verschenen belanghebbenden genoemd. In de tweede volzin wordt de raad genoemd. Uit de tweede volzin in samenhang met de eerste volzin van dit artikellid kan niet worden afgeleid dat de raad, door de enkele toezending van de beschikking, de status van belanghebbende krijgt. Dat hij in een andere procedure (als verzoeker) wel is aangemerkt als belanghebbende maakt dit niet anders.

Conclusie

Het hof verklaart de raad niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 25-08-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:1697

Zaaknummer: 200.287.840/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank wijst verzoek van ouders af om in de geboorteakte van hun pasgeboren kind de vermelding van het geslacht te verbeteren in ‘geslacht is niet kunnen worden vastgesteld’. Het verzoek gaat de rechtsvormende taak van de rechter te buiten.

Feiten en omstandigheden

Verzoekers zijn samen belast met het ouderlijk gezag van een kind geboren in 2020. Voor het kind is een geboorteakte opgemaakt, waarop ook het geslacht is vermeld. Die vermelding is gebaseerd op een verklaring van een arts, die de ouders op verzoek van de ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS) hebben verstrekt.

Onder verwijzing naar de Universele Verklaring voor de Rechten van den Mens, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Yogyakarta-beginselen, hebben de ouders de rechtbank primair verzocht te bepalen dat de geboorteakte van het kind wordt doorgehaald, en een nieuwe akte te laten opmaken met de vermelding dat ‘het geslacht niet is kunnen worden vastgesteld’. Subsidiair hebben zij gevraagd om de geslachtsaanduiding in de akte te verbeteren in ‘het geslacht is niet kunnen worden vastgesteld’. De ouders zijn van mening dat de huidige geslachtsvermelding inbreuk maakt op het privéleven, het zelfbeschikkingsrecht en de autonomie van het kind en van henzelf. Het is aan het kind om het geslacht (al dan niet) vast te laten leggen wanneer het daarover zal kunnen oordelen. De ouders voeden het kind genderautonoom op.

Beoordeling en motivering

De rechtbank stelt vast dat er op dit moment twee mogelijkheden zijn om tot de vermelding dat het ‘geslacht niet is kunnen worden vastgesteld’ te komen. Op grond van artikel 1:19d BW kan dat in de akte worden vermeld wanneer het geslacht bij geboorte om medische redenen twijfelachtig is. Op grond van artikel 19e lid 11 BW kan de ABS een verklaring verlangen van de arts of verloskundige die bij de geboorte aanwezig was. Een dergelijke verklaring moet onder meer, ingevolge het Besluit burgerlijke stand 1994, het geslacht van het kind vermelden.

Daarnaast hebben diverse rechtbanken in Nederland inmiddels verzoeken toegewezen om de

geboorteakte te verbeteren en bij het geslacht te vermelden dat dat niet is kunnen worden vastgesteld. Daarbij gaat het steeds om personen van iets jonger dan 16 jaar of ouder, die veelal vanaf jonge leeftijd bezig zijn met hun genderidentiteit en er duurzaam van overtuigd zijn niet tot het vrouwelijke of het mannelijke geslacht te behoren.

In deze zaak gaat het echter om een (pasgeboren) baby. De rechtbank wijst erop dat de wet geen keuzemogelijkheid ten aanzien van het geslacht biedt voor ouders van pasgeborenen. Vermelding dat 'het geslacht niet is kunnen worden vastgesteld' kan alleen wanneer het geslacht van een kind niet aan de hand van diens fysieke kenmerken kan worden bepaald.

Nu het geslacht van het kind niet twijfelachtig is gaat toewijzing van het verzoek de rechtsvormende taak te buiten. Het juridisch geslacht heeft rechtsgevolgen op veel gebieden. Het is aan de wetgever om dit uit te werken, waarbij ook andere dan juridische aspecten, zoals de sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind of administratieve gevolgen een rol zullen spelen.

Het algemene belang bij handhaving van de huidige wettelijke regeling weegt daarom zwaarder dan het individuele belang van verzoekers. De rechtbank wijst erop dat het kind desgewenst op latere leeftijd de mogelijkheid heeft het geslacht in de geboorteakte te laten aanpassen. De afwijzende

beslissing maakt de feitelijke situatie niet anders, en de ouders kunnen ook nu het kind genderautonoom opvoeden.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-07-2021

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2021:3298

Zaaknummer: C/16/515771 / FO RK 21-39

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Foutieve vermelding van het geslacht van het kind in een geboorteakte. Verzoekers maken bezwaar tegen de ambtshalve verbetering door de ambtenaar op grond van artikel 1:24a BW. Verzoekers hebben een zwaarwegend belang bij hun verzoek om doorhaling en aanvulling op grond van artikel 1:24 BW.

Feiten en omstandigheden

Verzoekers zijn de ouders van een minderjarig kind. Op 20 augustus 2020 heeft vader aangifte gedaan van de geboorte van het kind en daarbij heeft hij alles correct ingevuld. Uit het uittreksel van het persoonsregister bleek dat het kind als M ('m') geregistreerd staat, in plaats van als F ('vrouwelijk'). De gemeente Maastricht liet de ouders op verzoek weten dat er een fout was gemaakt bij de registratie. Daarop ontvingen de ouders de foutieve geboorteakte met een vervolgblad waarop de verbetering zichtbaar is gemaakt.

Grieven

Verzoekers wensen dat er een nieuwe geboorteakte wordt opgemaakt. Zij vinden het erg storend dat nu nog altijd op het eerste blad van de geboorteakte, waar mensen als eerste naar kijken, 'M (mannelijk)' staat. Het kind zal steeds moeten uitleggen dat er een fout is gemaakt door de gemeente en dat ze als meisje is geboren. Ook nu mensen in Nederland van geslacht kunnen veranderen en dat in sommige landen niet kan. Voor het kind is dat storend voor de rest van haar leven.

Verzoekers willen daarom een nieuwe geboorteakte met de juiste vermelding in plaats van een correctie middels de latere vermelding betreffende ambtshalve verbetering. De geboorteakte is een belangrijk document en de fout is niet aan verzoekers te wijten. De ambtenaar is van mening dat hij geen bevoegdheid heeft om de geboorteakte van het kind door te halen en het lopend register aan te vullen met een nieuwe correcte akte. De ambtenaar biedt zijn excuses aan, maar kan de fout alleen herstellen door het toevoegen van de latere vermelding. Wanneer een nieuwe akte wordt opgemaakt zal op die akte het jaartal 2021 staan. In een beraad tijdens de zitting komen de ouders en de ambtenaar tot de afspraak dat

verzoekers opnieuw aangifte van de geboorte van hun kind zullen doen. Dat die geboorteakte weliswaar is opgemaakt in het jaar 2021 en dat dat jaar ook boven de akte staat nemen de verzoekers voor lief.

Beoordeling en motivering

De rechtbank overweegt dat een geboorteakte een belangrijk officieel document is, dat op allerlei cruciale momenten in het leven moeten worden overgelegd. Dat de ambtenaar artikel 1:24a BW inzake kennelijke misslagen heeft toegepast laat onverlet dat verzoekers de rechtbank op basis van artikel 1:24 BW kunnen verzoeken om de ambtenaar te gelasten de bestaande geboorteakte (en de latere vermelding) door te halen en het geboorteregister aan te vullen met een akte die het juiste geslacht van het kind vermeldt. Daarbij verwijst de rechtbank naar de Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit. Die Commissie heeft in een officiële mededeling aangegeven dat een vergaande akteverbetering niet ambtshalve kan worden uitgevoerd, ook niet wanneer deze rechtstreeks kenbaar is uit de stukken. De Commissie heeft daarbij met name gekeken naar de volledige wijziging van de identiteit van de ouder in een geboorteakte. Op grond van artikel 1:24b BW wordt van een doorhaling een latere vermelding toegevoegd aan de desbetreffende akte en geschiedt aanvulling van een register van de burgerlijke stand door het opmaken van een nieuwe akte in dat register.

De rechtbank is van oordeel dat een foutieve vermelding van het geslacht op de geboorteakte niet ambtshalve kan worden gecorrigeerd. De correcte aanduiding van het geslacht in de geboorteakte is immers essentieel. De huidige discussie over geslachtsvermelding en identiteit in de maatschappij spelen daarbij eveneens een grote rol. De manier waarop de geboorteakte nu door de ambtenaar is verbeterd, kan leiden tot vragen en onduidelijkheden waar het kind in de toekomst last van kan gaan ondervinden. Dit alles maakt dat verzoekers een zwaarwegend belang hebben bij hun verzoek om doorhaling van de geboorteakte (en de latere vermelding) en om aanvulling van het register van de burgerlijke stand met een geboorteakte waarin de juiste aanduiding van het geslacht is vermeld.

Conclusie

De rechtbank gelast de ambtenaar om de geboorteakte en de bijlage door te halen. Vervolgens zullen verzoekers opnieuw aangifte doen van de geboorte van hun kind, waarna een nieuwe akte van geboorte in het jaar 2021 wordt opgemaakt door de ambtenaar. De ambtenaar zal het openbaar ministerie op de hoogte brengen van de gang van zaken.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 05-08-2021

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2021:6838

Zaaknummer: C/03/283639 / FA RK 20-3792

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Meerderjarigverklaring op grond van artikel 1:253ha BW. Kinderrechter belast de moeder met het gezag. Expliciet verzoek van de moeder om met het gezag te worden belast is niet nodig.

Feiten en omstandigheden

De zaak betreft een 17-jarige moeder, die op 15-jarige leeftijd een kind heeft gekregen. Na de geboorte van het kind heeft oma het voogdijschap over het kind gekregen. Moeder en oma hebben samen de zorg voor het kind gedragen. Artikel 1:245 lid 1 BW bepaalt dat minderjarigen onder gezag staan. Op grond van artikel 1:253ha lid 1 BW kan de minderjarige vrouw die als degene die het gezag heeft en haar kind wenst te verzorgen en op te voeden, indien zij de leeftijd van 16 jaren heeft bereikt, de kinderrechter verzoeken haar meerderjarig te verklaren.

Grieven

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft zich op het standpunt gesteld dat moeder een verzoek moet indienen om oma te ontslaan uit de voogdij. Volgens de raad is dit van belang omdat het gezag nu niet bij moeder ligt. Vervolgens kan moeder een verzoek tot meerderjarigheid indienen. De raad is van mening dat het in het belang van moeder en kind is als moeder meerderjarig wordt verklaard.

Beoordeling en motivering

De rechtbank is het niet eens met de redenering van de raad dat eerst een verzoek tot opheffing van de voogdij noodzakelijk is, alvorens een meerderjarigheidsverklaring te verzoeken. De rechtbank overweegt hiertoe dat uit de tekst van artikel 1:253ha lid 1 BW volgt dat de moeder het verzoek tot meerderjarigverklaring slechts kan doen indien zij met het gezag wenst te worden belast, zodat zij als gezaghebbend ouder haar kind kan verzorgen en opvoeden. Naar het oordeel van de rechtbank is een expliciet verzoek met betrekking tot het gezag daarom niet nodig.

De rechtbank verwijst daarbij ook naar Tekst en Commentaar bij artikel 1:253ha BW, dat vermeldt dat wanneer een ander met de voogdij is belast, niet de weg van artikel 1:253b BW

hoeft te worden gevolgd. Volgens dat artikel kan een niet met gezag belaste ouder de rechtbank verzoeken om haar met het gezag te belasten, wanneer de ouder bevoegd is om het gezag uit te oefenen, maar een ander belast is met het gezag.

Conclusie

De kinderrechter van de rechtbank Limburg verklaart de moeder meerderjarig op grond van artikel 1:253ha BW. Aangezien het gezag (de voogdij) nu bij een ander berust, belast de rechtbank de moeder met het gezag. Er is geen apart verzoek van moeder nodig om het gezag te verkrijgen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 18-08-2021

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2021:6842

Zaaknummer: C/03/290083 / FA RK 21-1114

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gezagsbeëindiging. Artikel 1:266 BW. Het hof wijst, anders dan de rechtbank, het verzoek tot beëindiging van het gezag van de moeder af omdat de moeder onvoldoende is ingezet in het hechtingsproces in het pleeggezin. Een persoonlijkheidsonderzoek van de moeder wordt wenselijk geacht.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is in 2016 geboren uit de relatie van de moeder. De moeder is alleen met het gezag belast. Hij woont sinds 16 april 2019 bij een pleeggezin en is sinds 16 maart 2020 in een perspectiefbiedend pleeggezin geplaatst. Bij beschikking van 16 april 2019 is hij onder toezicht gesteld en is de gecertificeerde instelling (GI) gemachtigd hem uit huis te plaatsen in een voorziening voor pleegzorg. Nadien zijn de termijnen met een jaar verlengd. De hechting van de minderjarige met zijn pleeggezin verloopt moeizaam. De GI meent dat de moeder een persoonlijkheidsonderzoek met IQ-bepaling moet ondergaan. Volgens de moeder zijn er hierbij vooral praktische belemmeringen en legt de GI de financiële verantwoordelijkheid voor het onderzoek bij haar neer. De GI heeft kortgeleden in een multidisciplinair overleg besloten om de bezoeken van de moeder aan de minderjarige terug te brengen van eenmaal per twee weken onbegeleid in het pleeggezin naar eenmaal per zes weken een begeleid contact op neutraal terrein. Hiermee wil de GI rust creëren voor de minderjarige.

Grievens, beoordeling en motivering

De moeder verzoekt vernietiging van de beslissing tot gezagsbeëindiging. Zij heeft in hoger beroep haar subsidiaire verzoek om haar zus met de voogdij te belasten ingetrokken. Zij voert aan bang te zijn voor haar rol als moeder na de beëindiging van het gezag en het terugbrengen van de omgang. De moeder stelt dat zij door de GI en de pleegouders anders wordt bejegend sinds de bestreden beschikking. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) op wiens verzoek de gezagsbeëindiging tot stand is gekomen heeft in een verweerschrift verzocht de beschikking te vernietigen en de gezagsbeëindiging af te wijzen. Het hof oordeelt dat de gezagsbeëindiging niet in stand moet blijven. Het hof acht het doorslaggevend dat de hechting van de minderjarige in het pleeggezin moeizaam verloopt, zoals ook door de GI wordt

bevestigd, en dat de moeder tot nu toe onvoldoende in dit hechtingsproces is ingezet. Het is van groot belang dat de moeder kan uitstralen naar de minderjarige dat het beter voor hem is dat hij in het pleeggezin blijft wonen en kan ervaren dat de mensen die nauw bij hem betrokken zijn, daarover eensgezind zijn. Op die manier wordt hij volgens de raad niet belast met loyaliteitsproblematiek. Dat er al vanaf enkele maanden na de geboorte hulpverlening bij de situatie van de moeder betrokken is geweest en duidelijk is dat de moeder hem niet meer zelf kan verzorgen en opvoeden, zodat de aanvaardbare termijn is verstreken, maakt dit oordeel niet anders. Het hof zet daarbij vraagtekens bij de aanzienlijke beperking van de omgang. De toelichting van de GI rechtvaardigt naar het oordeel van het hof een dergelijke beperking van de omgang niet. Wellicht kan die beperking de minderjarige meer rust geven, maar tegelijkertijd is er ook sprake van een forse vermindering van het contact met zijn moeder met wie hij ook een band heeft opgebouwd. In samenhang met de geschetste hechtingsproblemen, lijkt dan ook nader onderzoek nodig naar deze (eventuele) nieuwe ervaring van verlies door de minderjarige. Het hof vindt verder dat van de GI in beginsel mag worden verwacht dat zij zich blijft inspannen om de verstandhouding met de moeder met het oog op de belangen van de minderjarige te verbeteren. Het hof acht het begrijpelijk dat de moeder ambivalent is in haar opstelling voor wat betreft het persoonlijkheidsonderzoek. Enerzijds wordt haar volle medewerking verlangd aan het elders laten opgroeien van haar kind en anderzijds moet zij zich kwetsbaar opstellen door mee te werken aan het onderzoek. Het is echter wel belangrijk dat wordt uitgezocht met welke specifieke problematiek de moeder te maken heeft en op welke vlakken zij in het kader van haar rol als moeder op afstand ondersteuning behoeft, zodat uiteindelijk de minderjarige optimaal kan profiteren van de versterking van de moeder en beter kan hechten in het pleeggezin. Het hof vindt het daarom wenselijk dat de gezinsvoogd zich gaat inspannen om ervoor te zorgen dat er nu zo snel mogelijk een persoonlijkheidsonderzoek door een onafhankelijke instantie bij de moeder zal worden verricht. Van de moeder verwacht het hof dat zij hieraan haar medewerking zal verlenen.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking en wijst het verzoek tot beëindiging van het gezag van de moeder af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:8550

Zaaknummer: 200.291.664

Wetsartikelen: